

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІТНЕСУ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Внукова О.М.

Київський національний університет технологій та дизайну,

Україна, м. Київ, vnukova.olga@ukr.net

Анотація. У статті проаналізовано освітньо-професійні програми (ОПП) з підготовки майбутніх бакалаврів та магістрів – фахівців з фітнесу. Визначено їх кількість на сучасному етапі та особливості реалізації.

Ключові слова: фітнес, підготовка фахівців, освітньо-професійні програми, заклади вищої освіти (ЗВО).

Вступ. В умовах тривалої військової агресії з боку росії українці відчувають виснаження та мають потребу в оздоровленні. Про це свідчать і результати щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України у 2024 р. (взяло участь 1,6% загальної чисельності населення), за якими кількість осіб, які мають середній рівень підготовленості – 30,8%, низький – 7,4% [3]. Тобто, недостатньо фізично підготовлені майже 40% населення. Тому актуалізуються питання фізичної стійкості українців, якій може сприяти фітнес – напрямок фізичної культури, спрямований на зміцнення людського організму, на покращення його здатності опиратись негативним чинникам. У зв’язку з цим є підвищений попит на фахівців з фітнесу, які спроможні здійснювати даний напрямок фізичної культури з врахуванням сучасних викликів. В Україні підготовка фахівців з фітнесу здійснюється у ЗВО на відповідних ОПП, які потребують порівняльного аналізу задля їх вдосконалення.

Мета дослідження – визначити особливості підготовки фахівців з фітнесу на ОПП бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти у сучасній Україні.

Результати дослідження та їх обговорення. Різні питання

підготовки фахівців із фітнесу досліджували: М. Василенко [1], Ю. Митяненко, С. Данило, Ю. Паришка, А. Цибровський, К. Осипенко, В. Шишацька та ін. Але не зверталася увага на підготовку фахівців з фітнесу в умовах воєнного стану, на формування їх готовності до утвердження української ідентичності.

На основі аналізу даних з Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) нами було виявлено, що значна кількість ЗВО України здійснювала набір абітурієнтів на ОПП зі спеціальності «Фізична культура і спорт», зокрема, на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти – 65 ЗВО, другий (магістерський) – 51; у 2024 р. вступили на навчання з даної спеціальності на бакалаврат 3254 особи, у магістратуру – 2977. У 2024 р. найбільшою популярністю в абітурієнтів користувалися профільні ЗВО: Національний університет фізичного виховання і спорту України, Львівський державний університет фізичної культури ім. І. Боберського, Харківська державна академія фізичної культури, Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту. Ми виділили ОПП з підготовки фахівців з фітнесу для першого та другого рівнів вищої освіти на основі інформації з сайтів ЗВО та бази даних ЄДЕБО (табл. 1).

Таблиця 1 – Освітньо-професійні програми з фітнесу

Назва ОПП	Кількість ОПП першого рівня вищої освіти	Кількість ОПП другого рівня вищої освіти
Фітнес та рекреація	10	4
Фітнес і фізкультурно-спортивна реабілітація	1	-
Фізичне виховання, фітнес і рекреація	1	-
Фізична культура і спорт (фітнес)	1	-
Адаптивна фізична культура і спорт, спорт вищих досягнень, менеджмент спорту, фітнес і рекреація	-	1

Найбільш поширені ОПП «Фітнес та рекреація», які існують у 11-ти ЗВО, мають за мету підготовку фахівців, здатних проводити рухову активність із населенням, використовуючи новітні фітнес-технології, враховувати індивідуальні особливості клієнтів, мотивувати до занять

оздоровчим фітнесом, пропагувати здоровий спосіб життя. ОПП визначають можливість досягти результатів навчання, визначених відповідними стандартами вищої освіти.

При аналізі даних ОПП було виявлено, що передбачено формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, зокрема, через вибір дисциплін. Практикоорієнтованість проявляється у практичній підготовці та залученні до занять тренерів-практиків. Важливим сьогодні є використання сучасних технічних засобів навчання та інформаційних технологій. У ЗВО України поступово формується культура якості освіти, що сприяє вдосконаленню ОПП. Водночас, на нашу думку, має бути активне спрямування на формування громадянських компетентностей, які б передбачали утвердження української ідентичності, що важливо для обороноздатності нашої країни. Варто інтегрувати культурно-історичні аспекти у навчальні програми освітніх компонентів, наприклад, в «Історію фізичної культури і спорту» для усвідомлення важливості українських спортивних традицій, гуманних цінностей і переможних настанов [2].

Висновки. Сучасні ОПП з підготовки фахівців з фітнесу мають передбачати утвердження української ідентичності, що сприятиме формуванню загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, які зможуть різним прошкам населення передавати не тільки здоров'язберігаючі настанови, а і патріотичні.

Список джерел інформації:

1 Василенко, М. М. (2018). *Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти: теорія та методика: монографія*. Київ: «Центр учбової літератури».

2 Внукова, О. М. (2023). «Історія фізичної культури і спорту» як чинник патріотичного виховання здобувачів вищої освіти. *Науковий Часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, № 11 (171). С. 43-46.

3 Про проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України у 2024 році. Retrieved from <https://salo.li/5f71992>